

བོད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་སློབ་གསལ་རིག་པའི་གསང་མཛོད།

དཔར་སྐྱེད་ཆེད་བཅོམ།

༡༡། །ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་མང་པོའི་རིང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འཁྲིད་སླེལ་གནང་བ་དང་ལྷན་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་ཡིག་སྦྱར་འགྲེལ་པ་དང་། ཕ་ཏིའི་རྟགས་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ། སི་ཏུའི་སུམ་རྟགས་ཀྱི་འཁྲིད་རྒྱུ་ལག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་པ་རྣམས་ཁ་གསལ་ཞིང་དོན་ཟབ་པ། དེང་སྐབས་ཀྱི་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་སློབ་གྲྭ་ཆེ་འབྲིང་ལག་གི་བསྐྱབ་གཞིའི་རོགས་འདེགས་སུ་མཁོ་གནད་ཆེ་བས། རོ་བདག་ཚུམ་པ་པོའི་ལག་རྗེས་སུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་བཅོམ་བཅོམ་ཅིག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ལག་ཏུ་རིན་མེད་འགྲེལ་སླེལ་བྱས་པ་འདིས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཁྲིད་སྦྱང་གི་བྱ་བར་ཕན་ཐོགས་མི་དམན་པ་འབྱུང་བའི་རེ་འདུན་བཅས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢ ཉིན།

གྲེང་བཅོམ།

བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནམ། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསོན་གནས་ཐུབ་པའི་སློབ་གྲྭ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སློབ་གཞི་འདི་ཉིད། འདས་པའི་མི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷག་གི་རིང་། གསར་བཏོད་དང་། རྒྱུན་འཛིན། ལེགས་བཅོས་ཀྱིས་སྐད་གསར་བཅད་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་གྲྭ་ཆེ་བའི་བཞུད་ལམ་རིང་མོ་ཞིག་བརྒྱུད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡོངས་གྲགས་སྤང་དར་གྱིས་ནང་བསྟན་བསྐྱབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོང་ཆག་གིས། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་ཁ་འཐོར་བ་དང་། ཆ་མི་ཆང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བས་འཆད་ཉན་དང་། ལག་ལེན་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཅམ་ཞིག་ལས་མ་ལྷག་ནའང་། ས་སྐྱ་གོང་མ་ན་རིམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་བཟུང་སྐབས། ལྷག་ལུས་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་སྤྱང་སྦྱོར་དང་རྒྱུན་འཛིན། དར་སླེལ། ནང་འབྲེན་བཅས་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་གོམ་པ་གསར་བ་ཞིག་སྤྱོད་མགོ་བཙུགས་ཤིང་། ད་ལྟའི་ཆར་འཛམ་གླིང་ནང་སྟན་གྲགས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ལག་གི་ཙུ་བ་ཡང་འདི་ནས་བཙུགས་ཤིང་རྒྱས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལེའུ་གསར་བ་ཞིག་གི་ཁ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས། ས་སྐྱ་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་བཀའ་བློན་དང་ཕྱག་རྗེས་ཀྱང་ཕྱི་རབས་པ་ཚོས་བློ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན།

མ་ཟད། འཛམ་དབྱངས་མི་ཡི་སློབ་གར་ས་སྐྱ་པན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ནས་ ༡༩༥༧)རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སློར་ལ་ཕྱག་ལས་གནང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་སུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཆོགས་བཅད་མ་ཡི་གེ་སྦྱར་བ་ཞེས་པ་གསར་ཅོམ་མཛད་དེ། སུམ་རྟགས་གཉིས་ལ་འགྲེལ་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཆ་དེ་ཁ་བསྐྱངས་པ་དང་། ཙུ་བ་མཁན་པོའི་བཞེད་དགོངས་གསལ་བར་མཛད་དེ་འཆད་ཉན་ཡང་གནང་ཡོད་པས་ནའང་། ད་ལྟའི་བར་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད་མཁན་ཞིག་པལ་ཆེར་མ་བྱུང་བར་མཛོན། ད་ལམ་ཡི་གེ་སྦྱར་བའི་རྒྱས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཐོག་མ་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད། ཚུམ་པ་པོ་ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནས་དབྱངས་ཅན་དག་དབང་དཔལ་འབྱོར་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་རིང་། ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ནང་། མཐོ་རིམ་རིག་གནས་

རབ་འབྱམས་པ་སྐབས་བཅུ་གཅིག་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲིང་རིམ་དགོ་འོས་སྐབས་ལྟ་དང་། དམའ་རིམ་དགོ་འོས་སྐབས་གསུམ། ཆོས་དགོ་འོས་
 སྒྲིང་སྐབས་གཅིག གཞུང་ཞབས་འོས་སྒྲིང་སྐབས་དྲུག་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་སྡེ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་སྟགས་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་
 ཆོས་འབྲུང་། དེ་བཞིན་བད་སྒྲིང་སྟུང་རྟགས་དག་གསུམ་དང་། གནས་བརྒྱུད་ཅ་འགྲེལ། དབྱངས་ཅན་སྒྲུ་མདོ་དང་། ལྷན་དག་གི་སྒྲིང་སྟགས་ཐ་
 ལྷན་རིག་གནས་འཆད་ཁྲིད་མཛད་དེ། སྤྱི་ཕྱི་དཔལ་ལྷན་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་དང་། ཆོས་དོན། གཞུང་ཞབས་འདེམས་ལྷན་སྟགས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་
 ལམ་སྟོན་ལ་མཁུར་ལྷག་བཙོན་གསུམ་འབྲུ་དུ་དོད་དེ་སྤྱི་ལྷན་རིང་ལུས་པའི་ཉམས་སྒྲིང་རིམ་བསགས་ཀྱིས། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་བད་སྒྲིང་ཀྱི་
 གཞུང་ལ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་མཁུར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དབྱང་ཞིབ་ཐུགས་སྒྲུང་ཆེ་ཁར། ཡོངས་གྲགས་བད་སྒྲིང་ཀྱི་གཞུང་གསར་རྫིང་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ལེགས་
 སྒྲུར་ཀྱི་སྒྲིང་གཞུང་དག་ལ་ཡང་བརྒྱུད་ལྷན་མཁས་པའི་ཁྲིད་རྒྱུན་རྒྱུ་ལྷན་པར་དག་པའི་མན་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བྱུག་ཅིང་། བྱུག་ལས་གང་གི་སྐབས་སུ་
 ཡང་ཉོལ་རྒྱུགས་དང་གཡམ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱི་མི་འབྲང་བར་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིང་བབ་བསྐྱིང་བརྟན་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཆ་རྒྱུན་
 ཀྱི་སྒྲིང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་གཞི་ཆོས་རྒྱུ་ལྷན་པར་ཀྱི་ལྷགས་རྩམ་ཡི་གེ་སྒྲིང་བ་འདིར་འགྲེལ་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་མ་བྱུང་བར་དཔེ་ཁྲོད་དུ་ལུས་
 པ་བྱུགས་གྲོས་མ་བཟོད་པ་དང་། བསྟན་བཙུགས་འདི་བོད་ཀྱི་བད་སྒྲིང་གཞུང་ལུགས་སྒྲིང་སྒྲིང་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དགོ་མཚན་ཏུ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། དམ་པ་
 གོང་མ་ཆོད་ཐུགས་རེད་བཞེད་མཐེལ་རྒྱུད་མི་བའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་པ་དང་། ཆོས་རྒྱུ་ལྷན་པར་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མི་ལུ་ཡུན་གནས་དང་། ལུས་
 རྟགས་ཅ་བའི་དགོངས་དོན་གཏིང་ཟབ་ལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཁུར་ཅིང་གཞན་ལ་འདོམས་པར་སྟན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་དང་། ཞིབ་འཇུག་གི་དབྱང་གཞིར་སྟན་སྟངས། ཅ་བའི་གཞུང་གི་ཁོག་འབྲུབས་ལུགས་དང་། སྒྲོ་རོར་འདུམ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ས་
 བཅད་ཀྱི་དུམ་ཚན་སོ་སོར་བགོས་ཏེ། ཆོག་དོན་མཐར་ཆགས་ཞིབ་འགྲེལ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའི་ཆོ་ནའང་སྟོན་ཕྱོད་མཁས་པའི་བཞེད་སྟོལ་ལ་
 ཁྲིད་རྒྱུན་དང་། ཅུལ་བཤད་ཀྱི་རིགས་ལམ་བྱུང་དུ་སྟེལ་ཅིང་། བོད་ཀྱི་བད་སྒྲིང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ཀའ་དེ། རྒྱ་གར་གི་ལེགས་སྒྲུར་ཀྱི་བད་སྒྲིང་
 གཞུང་ལུགས་ལ་གཞི་བྱས་འདུག་པའི་གནས་ལུགས་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དང་། ཕྱོགས་དང་སྒྲོ་ཀུན་ནས་གསེད་བཀོལ་གྱིས། མ་བུ་དོ་སྒྲིང་
 འཆད་ཐབས་རྣེ་རར་ཆེ་བའི་འཇུག་དོགས་ལས་ཐོན་འདུག་ལ། རྒྱས་འགྲེལ་འདི་འོ་ན་དང་།

1. ཡི་གེ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་གནས་སྟོན་པའི་རྣམས་གཞག་ལ་སྟོན་ཆད་འགྲེལ་མཁན་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཤེས་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཡི་གེ་གྲངས་
 ཀྱིས་བསྟན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་འགྲེལ་མཛད་འདུག་པ་དང་།
2. བོད་ཀྱི་བད་སྒྲིང་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་འོ་ཆོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པས། ལུས་རྟགས་ཀྱི་ཅ་ཆོག་ཀྱང་གོང་འོག་གི་སྟེབ་སྒྲིང་དཀྱུགས་ནས་
 འཆད་འདུག་པ་ལྟར། དེའི་དོན་ཅ་བའི་མཐེལ་དུ་བསྐྱུང་ནས་ས་བཅད་ཕྱིས་ནས་འཆད་པ་དང་།
3. རྒྱུ་སྒྲིང་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞལ་གསལ་གསུངས་པ་ལ། མཁས་མཆོག་སི་དུ་སྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ནའང་། ཞིབ་དུ་དབྱང་ན། ཆོས་
 རྒྱུ་སྒྲིང་གི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག རང་གསེས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སི་དུ་འོ་རིགས་ལམ་ཀྱི་འགོས་བཀའ་ན། སྟོན་སྟོན་པའི་སྐབས་མི་རྟོག་པར་མ་
 ཟད། གཞུང་གི་ཁོག་གཅིག་དུ་འབབ་པའི་གནས་ལུགས་ཞིབ་དུ་སྟེང་སྟེ་དབྱང་གཞིར་བཀོད་འདུག་པ་དང་།

4. ཚིག་གི་སྐབས་སུ་དབྱེ་བ་སྟབས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཡོད་པ་བཞིན་ཞིབ་བཤད་རྒྱས་སྒྲེང་དང་། དབྱེ་བ་རྣམས་དབྱེ་བ་སྒྲིག་ བས། དེ་དང་སྐབས་བོད་ཀྱི་བརྟུན་སྒྲིག་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ནའང་། རྣམས་དབྱེ་བ་ཆད་དགོས་པའི་དོན་དང་། རྣམས་དབྱེ་བ་རང་བཞིན་སོགས་ཇི་ བཞིན་བཤད་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྣམས་དབྱེ་དང་། གཅིག་མཚུངས་སུ་བཤད་འདུག་པས་སྒྲོ་གསལ་གཟུར་གནས་དོན་གཉིས་ཅན་དག་ལ་དཔུང་གཞིའི་ སྒྲིག་སྒྲུབ་འབྱུང་ངེས་པ་དང་།

5. སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་སྐུ་ཉག་སྒྲིག་ལ་བོད་ཀྱི་བརྟུན་སྒྲིག་གཞན་འགག་ཚུགས་དང་། སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཆད་ཡོད་མེད་དང་། དུང་ཁ་སྒྲོང་གང་དག་དགོས་ མིན་ཐད། བསམ་ཚུལ་དང་མཐོང་སྟོན་གང་ཡོད་དེ་དང་བསམ་བརྟུན་སྒྲིག་མཁས་པའི་ལུགས་དང་སྒྲུགས་ནས་གསལ་བཤད་གང་འཚམ་བྱས་འདུག་པ་དང་།

6. ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ལག་གཅིག་གིས་སྐུ་ཉག་སྒྲིག་ཀྱི་ཙུ་བ་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་མིན་ལུགས་དང་། དེ་ནི་ས་པན་གྱི་ཡི་གེ་སྦྱར་བ་འདི་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ལུགས་ འདོད་མཁན་ཡོད་པ་ལ། འགྲེལ་བ་འདིར་སྐུ་ཉག་སྒྲིག་ཀྱི་ཙུ་བ་གོང་ལོག་དཀྱུགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ལུགས་ཙུ་བ་འདི་མཐིལ་དུ་བརྒྱུད་ནས་འཆད་ཅིང་། ཐོན་ མིའི་ཙུ་ཚིག་དང་། བཤད་སྒྱུར་ལྟ་བུའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཡོད་པའང་གསལ་བཤད་མཛད་གང་བྱབ་བྱས་འདུག

གཞན་ལང་། ཚིག་གི་སྐབས་སྦྱར་ལེགས་ཉིས་དང་། ཚིག་གི་ལོ་མ་ཅུང་ཟད་སྒྲུག་ཆེས་ནས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱབས་པ་དང་། སྒྲ་ཕྱི་མཁས་པའི་ གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དངོས་ཤུགས་བསྟན་དོན་དང་། སྤང་ངེས་ཀྱི་ཚིག་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་རིགས་ལམ་གྱི་རྟོ་རྟུལ་སོ་མཚམས་སོགས། སྒྲོ་དཔྱེལ་ཡངས་ པའི་གཟུར་གནས་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་བར་ནས་སྤངས་ཏེ། དཔུང་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཡང་ཁ་ཤས་ཡོད་སྲིད་པ་དང་། གང་ལྟར།
《བོད་ཀྱི་བརྟུན་སྒྲིག་སྐུ་ཉག་སྒྲིག་ཀྱི་བཞེད་སྒྲོལ་བྱུན་མིན་མཁས་མཆོག་གི་དྲུའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་》དང་། 《ཡི་གེ་སྦྱར་བའི་རྣམས་བཤད་ སྒྲ་བའི་རྒྱན་》 ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་གཉིས་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་དང་། ཚོས་རྗེ་ས་པན། མཁས་མཆོག་གི་དྲུ་གཙུག་ལག་ཚོས་ཀྱི་ འབྱུང་གནས་འཕྲིན་ལས་ཀྱན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། གནད་ལ་ཕྱིགས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ རབ་དྲུ་གསལ་བས། ཐེ་ཚོམ་གྱི་བྱ་བ་གཅོད་ལུས་པ་དང་། ལྟ་ཚུལ་དང་མཐོང་སྟོན་སྒྲུར་མ་གྲགས་པ་དག་གིས། གསར་བ་ལ་དགའ་བ་དག་གི་ཡིད་ དབང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ། སྒྲོ་རོལ་གཟུང་བདེ་བ་དང་། རིགས་པའི་རྣམས་འགྱུར་རྟོན་པོར་འཇུག་པས། དག་བཞེད་ཡིད་རྟོན་འཕེར་བ་མང་དག་ཅིག་ གིས། བརྟུན་སྒྲིག་དཀྱུག་གཞན་དག་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཡི་བཅན་རྫོང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞིག་ལུས་པ་སོགས། ལྷན་ཚོས་ དུ་མས་ཕྱག་པའི་མད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་སློབ་གཞི་དང་། ཞིབ་འཇུག་གི་དཔུང་གཞིར་གདོན་མི་བར་པན་ངེས་པས་གཟུར་གནས། སྒྲོ་ལུན། དོན་གཉིས། སྐལ་བ་ལུན་པ་དག་གི་དགའ་གི་དགའ་སྟོན་དུ་ཅིས་ཀྱང་ཆེ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འོས་སོ། །

རྩོམ་པ་པོའི་ལྷག་བསམ་རྣམས་པར་དག་པས་ཚུལ་འདིར་འབད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམས་དཀྱུག་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསགས་པའི་མཐུ་ ལ་བརྟུན་ནས་བོད་ཀྱི་བརྟུན་སྒྲིག་རིག་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡུན་དུ་གནས་ཤིང་ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་། འགྲོ་ཀྱན་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་ལ་ འོངས་སྦྱོང་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་སྒྲོ་བཟང་སྟན་ཀྲགས་སམ། མིང་གཞན་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྱུར་འབོད་པས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༤ རབ་བྱུང་རི་བླའི་བཟང་བྱ་

བཙུ་བདུན་པ་ས་གྲང་ལོ་འོ་བོད་ལྷོ་༡༡ པའི་ཆེས་༡༩ ཉིན་ལེགས་པར་སྐྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

དེབ་གྱི་དཀར་ཆག

1. ཡི་གེའི་སྟོར་བའི་ཕ་བ་བཞུགས་སོ། ।
2. པོད་གྱི་བད་སྟོད་པ་ཡི་གེའི་སྟོར་བའི་འགྲེལ་བ་སྤྲ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། । ཐོག་མའི་དགེ་བ་ཀླད་གྱི་དོན། མཚན་དོན། མཆོད་བཟློད། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་
བ།
3. བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དབྱངས་གསལ་བསྟན་པ། སྤྱི་གནས་བཤད་པ། བྱུང་བའི་ཡི་གེ་བཤད་པ། མིང་གཞིའི་ཡི་
གེའི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
4. སྟོན་འཇུག་ཡི་གེ་བཤད་པ། སྟོན་འཇུག་ཡི་གེའི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། སྟོན་འཇུག་རྟགས་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།
འཇུག་པ་བཤད་པ། མི་འཇུག་པ་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བཤད་པ།
5. ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ། བདག་གཞན་ངོ་སྟོན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ངོ་སྟོན། ཏུས་གསུམ་ངོ་སྟོན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོ་སྟོན། སྤྱུལ་ཆོག
6. སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ། མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ། འ་ཡིག་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ། མ་ཡིག་དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་འཇུག་པ།
7. ཇེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཤད་པ། ཇེས་འཇུག་ཡི་གེ་ངོས་བབྱུང་བ། ཇེས་འཇུག་ཡི་གེ་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཇེས་འཇུག་ཡི་གེ་རྟགས་གྱི་འཇུག་པ་བཤད་
པ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་སྤྲ་མོད་དུ་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བཤད་པ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་
པར་བཤད་པ། སྤྱི་ཡི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།
8. དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། སྤང་འདྲེན་ཚུལ་བཤད་པ། སྐར་བསྟུ། ལ་དོན་བཤད་པ། ལ་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་བཤད་པ། ལས་སྐྱ་བྱ་བ། དགོས་ཆེད། གནས་
གཞི། དེ་ཉིད། ཆོ་སྐབས། བྱ་སྤྱིའི་འཇུག་ཡུལ། ལ་སྤྱིའི་འཇུག་ཡུལ། སྐབས་དོན་ལ་དབྱུད་པ།
9. ཨི་ལྷན་གྱི་སྤྱད་བཤད་པ། འབྲེལ་སྤྱད་བཤད་པ། བྱེད་སྤྱིའི་སྤྱད་བཤད་པ། རྒྱན་སྤྱད་བཤད་པ། ལྷག་བཅས་བཤད་པ། ཞར་བྱུང་དོན་གཞན་བཤད་པ། འབྱེད་སྤྱད་
བཤད་པ། འབྱུང་ཁྱུངས་བཤད་པ། འབོད་སྤྱད་བཤད་པ།
10. ཁི་སྤྱ་བཤད་པ། དང་སྤྱ་བཤད་པ། སྤྱི་སྤྱ་བཤད་པ། བདག་སྤྱ་བཤད་པ། དགག་སྤྱ་བཤད་པ། དེ་སྤྱ་བཤད་པ། ཉིད་སྤྱ་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་བཤད་པ། གལ་ཏེ་
ནའི་སྤྱ་བཤད་པ།

11. སྔོན་འཇུག་མེད་པའི་དུས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ལས་ཆོག་གི་དཔེར་མཆོན་ལག་ཅིག་ ཞར་བུང་བཅེགས་འདོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་སོགས་བཤད་པ། སྤང་བླང་གི་ཚུལ་
བསྟན་པ། ཆོགས་བཅད་འགོལ་ཚུལ་བསྟན་པ། ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། མིང་བཤད་པ། མིང་གི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བཤད་
པ། མིང་གི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དངོས་མིང་གསུམ་བཤད་པ། བདགས་མིང་ལྟ་བཤད་པ། ཆོག་བཤད་པ། རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ།
12. བསྟར་བ་བཤད་པ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། འབྲུ་མང་པོའི་བསྟར་བ། ཆོག་བསྟར་བ། བྱེ་བྲག་བསྟར་བ། ཡན་ལག་བསྟར་བ། གཞི་བསྟར་བ། གཞི་གཅིག་
ཏུ་བསྟར་བ། སྟེས་བྱའི་བསྟར་བ། ལྟས་བསྟར་བ། མཐའ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ། ཡི་གེ་སྤྱིའི་དགོས་པ་ལྟོག་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ། སྔོན་པའི་མཆོམས་
སྟོར་བ། མཇུག་ཚུམ།
13. བོད་ཀྱི་བདེ་སྟོད་སྤུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་སྟོལ་ཐུན་མིན་སི་རྟའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །